

Öntudat

Az Alfa méltóságteljesen lépdelt a fehér fénytel telt teremben, sötét köntöse szinte a földet súrolta. Nemtelen, hosszúkás, hófehér arca kifejezéstelenül szigorú. Éber csöndbe burkolózott mindegyik példány, amint elhaladt előttük. Bár vendég ezen az úrhajón, azért jött ide, hogy ellenőrizze a nemesítést, s úgy tekint mindenkire, mint alsóbb rendűekre. És ez így igaz: az Alfa a *tökéletes*.

Hirtelen megtorpant az egyik fiatal mesterséges előtt.

A nemesítő nyomban tudta, hogy ezúttal magyarázattal tartozik. Sejtette, hogy az Alfa ki fogja szűrni a hasznavehetetlen példányokat, már kettőt kiselejtezett, pedig kívülről első pillantásra nem tűnt fel rajtuk semmi szokatlan. Ez az egyed azonban szemmel láthatólag is félresikerült.

– Ez itt Res. Hímnek alkottuk, de túl vékony és alacsony maradt.

– Görbe a háta – tette hozzá az Alfa ugyanolyan színtelen hangon, mint a *becar* nemesítő.

– Az érlelőben mutáció lépett fel, az agytérfogat megnövekedett, a folyamat leállításakor pedig még lágyak voltak a csigolyák. Elhajolt a gerinc a fej súlya alatt. Már is megsemmisítjük – nem is kellett volna felsorakoztatni, gondolta a nemesítő, de az Alfa ragaszkodott hozzá, hogy megtekintsen minden egyedet.

Felemelte a kezét:

– Ne. Magammal viszem.

– Hogyan? Minek? Hiszen ez egy haszontalan példány. Már magam is megsemmisítenem volna, ha nem most jössz el hozzánk, Alfa.

A csodálkozás nem hallatszott a nemesítő monoton hangsúlyán, még ha ezt érezte is legbelül. És gyűlöletet az Alfa iránt, *ami* még csak nem is *becar*, hanem mesterséges, egy szolga, egy tárgy, egy dolog, a főgondozók teremtménye. Ám mégis az a rend, hogy a nemesítést *ezzel* felügyeltetik.

– Ez a példány kell.

Res tekintete megvillant, de ezt csak az Alfa gyakorlott szeme vette észre.

Fél órával később a fiú már a másik bárkán tartózkodott, fényképező memóriája minden sarkot és ajtót, minden szembejövő arcot megjegyzett. A cellát is, amit kapott. Senki nem szólt hozzá, csak bevezették, és magára hagyták. Nincs ágy, a mesterségeseket úgy tervezték, hogy nekik nem számít a kényelem, gyakorlatilag állva alszanak, ha egyáltalán szükségük van rá. Res azonban jelentős alvásihiánnyal bírt, de nem álló helyzetben. Túl nehéz az agya, tudta jól. Elfárad a gerince, mert a támasztékainai megnyúltak, a csontozata sem elég szilárd, és előbb-utóbb le kell ülnie. Ha végképp kimerült, vízszintbe kell kerülnie, hogy alhasson. Most is elnehezült, két órát ácsorgott, míg az Alfa körbejárt, és kiválasztotta őt, nem tudta miért. Pedig biztos volt benne, hogy megsemmisítik. Hiszen tökéletlen. Lekuporodott az egyik sarokban, pár perc múltán

• Az Avana Egyesület által 2005-ben meghirdetett *Preyer Hugo* novellapályázat második helyezettje.

az oldalára dőlt, s aludni próbált. De a padló kényelmetlennek bizonyult. Háton is csak pár percig tűrhető. Felső ruháját levette, és párna gyanánt a tarkója alá gyúrte. Megoldotta a feladatot. Félrenézett a mennyezetbe süllyesztett kamerák tekintete elől, és az oldalára fordult. Várt, tudta, hamarosan érte jönnek. Lehunyta a szemét.

– Tudod, mi vagy, Res? – kérdezte az Alfa.

– Mesterséges vagyok.

– Nem Res, nem vagy az.

– Hát mi vagyok?

– Érzed ezt? – azzal egy tűt szúrtak a leszíjazott fiú bőrébe, s Res felkiáltott a váratlan, éles fájdalomra.

– Érzem! – kiabálta, mert az Alfa segítője nem húzta ki a vékony, hosszú tűt a felkarjából. – Érzem! Érzem!

Az Alfa intett, mire az egyed kivette az eszközt, s a szúrás nyomán átlátszó, meleg testnedv – vér – buggyant elő, s lefolyt a fiú bőrén. Az Alfa újabb intésére távozott a helyiségből.

– Mi vagy, Res?

De az csak fészkelődött a pántok szorításában, s nem válaszolt.

– Mi vagy, Res?

– Nem tudom.

– Érzed ezt? – a fiú rövidre nyírt, színtelen haja alatt megborzongott a fejbőre, ahogy az Alfa finoman ráfűjt.

– Érzem.

– Nem tiltakozol?

– Nem...

– Miért nem?

– Mert ez jó.

– Miért jó?

– Mert nem fáj.

– Szeretnéd, ha szabaddá tenném a karjaidat?

– Igen, szeretném – felelte kisvártatva Res.

– Miért nem kérsz meg rá, hogy oldjam ki a szíjakat?

– Oldd ki a szíjakat, Alfa... kérlek.

– Nem, Res. *Miért* nem kérsz rá?

– De kérlek.

– Nem kértelek, hogy kérj. Azt kérdeztem, magadtól miért nem kértél rá?

– Mert mesterséges vagyok. És én nem kérhetek. Tőlem kérnek, és én adok. Mesterséges vagyok.

– Nem Res, nem vagy mesterséges.

– Hát mi vagyok? – nézett fel a fiú, és mély, sötétzöld tekintetét az Alfára függesztette.

Hirtelen szokatlan elváltozást vett észre a másik csupasz arcán: a se nem férfi, se nem nő Alfa elmosolyodott.

A becar főgondozó kecses, hosszú ujjával végigzongorázott a gombokon, közben a monitoron újabb és újabb adatok gördültek végig.

– Jó munkát végeztél, Alfa – mondta végül monoton, kifejezéstelen hangon.

Felemelte tekintetét, csuklyáját hátra billentette, a súlyos, bordó színű anyag a vállaira omlott, közben egész testével az Alfa felé fordult. Az némán állta megalkotója fehér, hűvös pillantását.

– Mennyi időt rendeltünk még neked?

– Még három hónapot.

– Jó – felelte a becar. – Akkor majd érted jövök.

Res gyorsan tanult, az Alfa megengedte neki, hogy hozzáférjen egyes adatbázisokhoz a számítógépen keresztül, s olyan cellát bocsátott a rendelkezésére, ahol volt ágy és takaró. A fiú párnát is kapott, hogy ne fájduljon meg a háta. De a cellát nem hagyhatta el, csupán virtuálisan.

– Miért nem tiltakozol, Res? – kérdezte az Alfa, mikor három héttel a bezárása után meglátogatta.

– Mert itt jó.

– Miért jó, Res?

– Mert nem zavar senki. Nem fenyeget senki. Olvashatok. És alhatok, vízszintesen. Ez jó.

– Adok egy feladatot neked, Res.

– Milyen feladatot?

– Értelmezz nekem egy szót. Mikor legközelebb eljövök hozzád, meg kell mondanod, mit jelent.

– Mi az?

– *Öntudat*.

Az Alfa elment, Res pedig keresni kezdett előbb az elméjében, majd az adatbázisban, ám nem talált rá definíciót. Kénytelen volt elemezni a szót, szétbontani, és rájött, hogy két részből tevődik össze. Az első szócska az *ön*. A másik a *tudat*. Talán ha külön-külön értelmezi, rájön a megoldásra. *Ön*. Ennek így semmi értelme, csüggedt el. *Tudat*. A külvilág leképezése. Emlékek összessége. Akarat összessége... A megoldás kulcsa az *ön*ben keresendő, gondolta, hiszen a *tudatot* egymagában tudja értelmezni. De sem az *önre*, sem az *öntudatra* nincs magyarázat. Csakis az *ön* változtatja el a *tudat* szót, hogy *öntudat* lesz belőle, és értelmezhetlenné válik. Mint egy hibás gén, ami tökéletlenné tesz egy egyedet. Egy egyed. *Egyetlen egy*.

Egyedek és tudatok. Az egyedekhez tudatok rendelhetők, gondolta Res.

– Megtaláltad a választ? – kérdezte tőle az Alfa, mikor pár nappal később visszatért.

– Nem tudom – sütötte le a szemét a fiú.

– Nem gondolkodtál, Res?

– De igen. Nem is aludtam.

– Gyere most velem.

– Hová megyünk?

Az Alfa azonban nem felelt, sietős járásával Res szökellve próbált lépést tartani. Ám így is negyedórába telt, mire a bárka mentőkabinjaihoz értek. Az Alfa megállt az egyik előtt, és kinyitotta a zsilipet. Fehér tekintetét a fiúra szegezte.

– Mi vagy, Res? – kérdezte.
– Nem tudom.
– De igen. Tudod jól. Szállj be.
– Veled mi lesz?
– Nincs több időm, Res.
– És az öntudatod? Mi lesz az öntudatoddal?
– Legyőzött vagyok. Már késő. Ha öntudattal akarsz élni, el kell menned innen.
Én elrejtettem, hogy itt maradhassak. Félttem. Neked nem szabad. Te tökéletes vagy.

A boncasztal felett három nemesítő is összevitatkozott, hangsúlytalan, monoton hangon veszekedve. Több ponton találtak az eredeti nemesítéshez képest rendellenességeket az agyban, s az elváltozás okán összekülönböztek. A főgondozó a kiterített tetemet nézte, hidegen hagyta a vita. Az Alfa az ő produktuma volt, ismerte minden egyes porcikáját. A teremtmény mégis hűtlenné vált: bejegyzéseket hamisított, ok nélkül lőtt ki több úrkabint, amelyeket azóta sem leltek meg, pedig hét bárkát állítottak a keresésükre. Kiderült az is, hogy az Alfa számára rendelt tíz év alatt közel három ezer példányt kellett volna megsemmisítenie, ennyi a minimum, statisztikailag hibás egyedek száma, tehát lehet, hogy még ennél többet is szabadon engedett mentőkabinokban, vagy bolygókon, mikor donorgyűjtést végeztek...

– *Öntudat* – mondta a főgondozó.

A többiek elhallgatva kapták felé a fejüket.

– *Öntudat* – ismételte meg bosszúsan fejszóvalva, majd kiment a boncteremből.

